

Raadsvergadering : 10 juli 2018**Onderwerp : Rapport Nederlands zilvermuseum Schoonhoven (NZS)****Datum : 15 mei 2018**

Korte samenvatting

De raad wordt voorgesteld om op basis van het rapport van LawsonLuiten te besluiten gedurende twee jaar een jaarlijkse bijdrage van 90.000,- beschikbaar te stellen aan het NZS waar prestatieafspraken aan verbonden worden en een jaarlijkse bijdrage van 60.000,- voor het versterken van de zakelijke functies waaraan tevens prestatieafspraken verbonden worden. Tot slot is besloten om de periode tot vaststelling begroting 2020 te gebruiken om gemeentelijk cultuurbeleid op te stellen en de overbruggingsperiode te evalueren. Hierna kan een definitief besluit over de toekomst van het zilvermuseum worden genomen bij de begroting 2020.

Voorgesteld besluit

1. Besluit, aansluitend op scenario 2 uit het onderzoeksrapport van LawsonLuiten, gedurende twee jaar startend in 2018 een jaarlijkse overbruggingsbijdrage van € 90.000,- + een jaarlijkse bijdrage van € 60.000,- voor versterking van de zakelijke functies beschikbaar te stellen aan het NZS uit de reserve Ontwikkeling Kernen, waaraan minimaal de volgende afspraken verbonden worden;
 - a. Gewerkt moet worden aan het goed neerzetten van de zakelijke functies zoals in het rapport benoemd;
 - b. Het museum voert zelf ook bezuinigingen door;
 - c. Het museum treedt in overleg met de gemeente over de financiële uitgave per jaar;
 - d. Het geld dient niet aan extra nieuwe projecten of aankopen besteed te worden;
 - e. Gedurende de periode tot aan de vaststelling begroting 2020, vindt een evaluatie plaats om de verbeteringen te kunnen laten zien en het vervolgtraject vast te leggen.
2. Besluit om de periode van twee jaar te gebruiken om cultuurbeleid voor Krimpenerwaard breed te ontwikkelen. En daarnaast een integraal ontwikkelingsplan binnenstad Schoonhoven voor te leggen waarmee de culturele en fysieke positie van de binnenstad Schoonhoven wordt versterkt, dit gekoppeld aan de pilot omgevingsplan binnenstad Schoonhoven. Op basis hiervan wordt na tijdige evaluatie een structurele oplossing voor het Zilvermuseum voorgelegd aan de raad.

Inleiding

Het college heeft op 6 februari 2018 opdracht gegeven aan het bureau LawsonLuiten om binnen zes maanden (dus voor 1 augustus) een visie op de toekomst van het NZS op te stellen en daarmee de waarde van dit museum in educatieve, culturele, sociaal-maatschappelijke en toeristische zin voor de gemeente nader te definiëren. Op 6 maart 2018 is de projectopdracht door het college vastgesteld. Uw raad is met twee geheime RIB's en een besloten bijeenkomst op 12 maart 2018 geïnformeerd.

Het doel van de onderzoeksopdracht

Een duurzame toekomst van het Zilvermuseum passend bij de gemeente en bij de ambities van de gemeente.

Gevraagde aanpak van het onderzoek

1. In de visie wordt de waarde van het Zilvermuseum in educatieve, culturele, sociaal-maatschappelijke en toeristische zin voor de gemeente nader gedefinieerd.

2. Onderdeel van de gewenste Toekomstvisie is een benchmark met vergelijkbare musea in Nederland op de verschillende facetten. Deze benchmark geeft onder andere inzicht in het aantal bezoekers in relatie tot de bijdrage van de gemeente, waar de bezoekers vandaan komen en in de governance van het museum. Zijn de uitgaven vergelijkbaar met andere musea (uit dezelfde categorie) in Nederland? Bovendien wordt bekeken of andere partijen zoals de provincie Zuid-Holland beleid hebben en subsidies verstrekken in dit kader.
Daarnaast wordt inzicht verkregen in de meerwaarde van het zijn van een volledig museum (aangemerkt als officieel Nederlands museum).
3. De toekomstvisie moet mogelijke scenario's bevatten met consequenties. Hierbij moeten de mogelijkheden worden betrokken die door het Zilvermuseum zijn benoemd.

De raad heeft bovendien in de geheime raadsbijeenkomst d.d. 12 maart 2018 verzocht aan te geven hoe de huidige financiële positie van het Zilvermuseum is ontstaan.

Bureau LawsonLuiten heeft de opdracht gekregen om de gewenste onafhankelijke visie op de toekomst van het Zilvermuseum op te stellen. Inmiddels is het rapport met het advies van Bureau LawsonLuiten opgeleverd (zie bijlage).

Beoogd resultaat

Het Nederlands Zilvermuseum een overbruggingsperiode bieden, waarin het museum op het huidige niveau kan blijven functioneren en de zakelijke functies kan versterken. Daarnaast wordt in deze periode het gemeentelijk cultuurbeleid opgesteld. Na een evaluatie van de overbruggingsperiode wordt beoogd om aan de hand van het cultuurbeleid een definitief besluit over de toekomst van het zilvermuseum te nemen bij de begroting 2020.

Argumenten

1.1 Het voorstel sluit aan op eerder gemaakte gemeentelijke keuzes

Uit het rapport komt nadrukkelijk naar voren dat het Nederlands Zilvermuseum als internationaal erfgoed een belangrijke culturele en educatieve bijdrage levert. Het is een verbindende factor in de identiteit en geschiedenis van de kern Schoonhoven. Bovendien wordt het museum als icoon gezien in de Gebiedspromotie en is het buiten de Groene Hart regio de enige plek die bekendheid heeft.

Tot slot is ook vanuit het buitenland veel belangstelling voor het Zilver, zoals onder andere blijkt uit de uitnodiging van de Zilverstad Freiberg (in totaal zijn er slechts 3 Zilversteden) om meer verbinding en samenwerking.

Naast deze kansen is het Zilvercluster ook economisch van belang, waarbij het museum de spilfunctie is die zorgt dat mensen geld uitgeven in de stad en de rest van de Krimpenerwaard maar ook als belangrijkste randvoorwaarde van de Vakschool. Het vertrek van de studenten uit de stad Schoonhoven zou een wezenlijke aantasting zijn van het levendige karakter van de stad.

Tot slot draagt het Zilvermuseum bij aan de verbinding in de stad door de aanwezigheid van 65 vrijwilligers, de ruim 200 vrienden van het museum en het re-integratieprogramma waaraan wordt meegeholpen. Allemaal elementen die bijdragen aan het beleid en de ambities van de gemeente.

In veel verkiezingsprogramma's wordt aandacht besteed aan promotie van de Krimpenerwaard en de rol van de Zilverstad daarin. Het past dan ook in de wensen van de verschillende politieke partijen om de promotie van de Krimpenerwaard te verbeteren en beter te benutten.

In dit licht is het van belang het museum in de huidige vorm te behouden en waar mogelijk te versterken.

1.2 Het voorgestelde besluit, sluit aan bij het door bureau LawsonLuiten aanbevolen toekomstscenario.

Het onafhankelijk onderzoek behandelt de verschillende scenario's en geeft daarbij een advies.

Het onderzoeksbureau LawsonLuiten geeft aan dat het tweede scenario de beste toekomst is voor het Zilvermuseum. Hierbij wordt de aandacht gevestigd op het behouden en versterken van een Zilvermuseum dat voldoet aan de criteria van een Nederlands museum. Dit versterkt de culturele infrastructuur en het zilvercluster. Schoonhoven blijft aantrekkelijk voor de hele kolom van onderwijs, ontwerp en presentatie, inclusief studenten, ontwerpers ondernemers en toeristen. Daarnaast levert het Zilvermuseum een verbindende bijdrage aan de

eigen samenleving en vergroting van de aantrekkelijkheid van Krimpenerwaard als vestigingsplaats en woongemeente (betere voorzieningen). Tot slot wordt de gebiedspromotie verder versterkt. Het behouden en versterken van het Zilvermuseum zorgt dat de al gemaakte investeringen in een professionaliseringslag optimaal benut worden. Het voorgestelde besluit sluit hierop aan.

1.3 Het college maakt afspraken met het museum om de doelstelling van de bijdragen "het behouden en versterken van het museum" te waarborgen

Het college zal minimaal de volgende afspraken verbinden aan de extra financiële bijdrage:

- a. Gewerkt moet worden aan het goed neerzetten van de zakelijke functies zoals in het rapport benoemd;
- b. Het museum voert zelf ook bezuinigingen door;
- c. Het museum treedt in overleg met de gemeente over de financiële uitgaven per jaar;
- d. Het geld dient niet aan extra nieuwe projecten of aankopen besteed te worden;
- e. Gedurende de periode tot aan de vaststelling begroting 2020, vindt een evaluatie plaats om de verbeteringen te kunnen laten zien en het vervolgtraject vast te leggen.

Mede afhankelijk van de financieringsvorm waarin de bijdrage wordt verstrekt zullen deze afspraken mogelijk worden aangescherpt en aangevuld. Naar verwachting is een overheidsopdracht met een afdwingovereenkomst mede vanuit aanbestedingsrechtelijk perspectief minder passend, met als gevolg dat de prestatieafspraken een wat globaler karakter moeten behouden.

2.1 Cultuurbeleid biedt een leidraad voor toekomstige beslissingen

In navolging van de aanbeveling van onderzoeksbureau LawsonLuiten formuleert de gemeente in de periode tot aan de vaststelling van begroting 2020, gemeentelijk cultuurbeleid. Aan de hand van deze te formuleren beleidsdoelstellingen en evaluatie van de huidige stand van zaken, volgt een nadere beoordeling van de meerwaarde van het Zilvermuseum.

2.2. Een versterking van de fysieke inpassing van het Zilvermuseum in de binnenstad biedt kansen

Door de binnenstad van Schoonhoven uitnodigender te maken, zal een bezoek aan het Zilvermuseum verrijkt worden. De pilot Omgevingswet Binnenstad Schoonhoven 'Zilverstad met historische allure' biedt hiervoor diverse aanknopingspunten, ook op de korte termijn. Dit moet echter vertaald worden in een Integraal ontwikkelingsplan Schoonhoven centrum.

Kantttekeningen

1.1 Het voorstel vraagt een omvangrijke gemeentelijke bijdrage

Hoewel het een fors bedrag is dat de gemeente nu extra bijdraagt, levert het wel meerwaarde op een aantal elementen die de gemeente als zeer belangrijk heeft aangemerkt.

Tegelijkertijd wordt opgemerkt dat door de versterking van de zakelijke functies de verwachting is dat dit extra gelden gaat opleveren uit andere fondsen en een betere marketingstrategie, waardoor de gemeentelijke financiële impuls mogelijk verlaagd kan gaan worden.

1.2 Scenario 2 geeft aan dat de noodzakelijke versterking uitblijft

Een nadrukkelijke opmerking is dat extra aandacht voor de noodzakelijke professionaliseringsslag nodig is om daadwerkelijk de versterking van het museum verder door te kunnen voeren. Dit is ondervangen door in het besluit op te nemen dat we gedurende 2 jaar jaarlijks € 60.000,- beschikbaar stellen voor de zakelijke versterking.

Financiën

Voorgesteld wordt om uit de reserve Ontwikkeling Kernen € 180.000,- te reserveren om de komende twee jaar een afspraken te maken waarbij ieder jaar € 90.000,- beschikbaar wordt gesteld. Dit onder tenminste de voorwaarde dat het museum inzet op de zakelijke functies door meer te lobbyen voor fondsen en meer verbinding te maken met de gebiedsmarketing Schoonhoven.

Op basis van een evaluatie kan voor de begroting van 2020 naar een structurele bijdrage worden gezocht.

Daarnaast wordt een extra bedrag uit de reserve Ontwikkeling Kernen van € 120.000,- beschikbaar gesteld om gedurende twee jaar in te kunnen zetten op het versterken van de zakelijke functies. Dit bedrag wordt in overleg tussen het museum en de gemeente geïnvesteerd op dit gebied.

Het versterken van het zilvermuseum versterkt de identiteit van de kern Schoonhoven en heeft bovendien een positief effect op de gebiedspromotie en educatie van de hele Krimpenerwaard. Dit is passend bij de reserve die bedoeld is voor de vitaliteit van de kernen.

Juridische zaken

Geheimhouding op dit raadsvoorstel met bijlagen is door het college opgelegd.

Participatie en extern overleg

In het hele traject heeft is het Zilvermuseum betrokken. Het Zilvermuseum heeft bovendien een eerste feiten check gedaan op het rapport.

Vervolgtraject en uitvoering

Op 23 mei worden de gemeenteraadsleden in een besloten bijeenkomst geïnformeerd over het rapport aan de hand van een presentatie.

Op 5 juni de openbare behandeling in de commissie.

Op 11 juli de besluitvorming in de gemeenteraad.

Bijlagen

- Onderzoeksrapport Nederlands Zilvermuseum van LawsonLuiten mei 2018 <GEHEIM>
- Lijst met behandelde scenario's (onderdeel van het genoemde onderzoeksrapport) <GEHEIM>

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van gemeente Krimpenerwaard,

de secretaris,

mw. mr. M. Plantinga

de burgemeester,

mr. R.S. Cazemier

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Krimpenerwaard,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 15 mei 2018 inzake

gelet op het feit dat het Nederlands Zilvermuseum voor de hele Krimpenerwaard een toegevoegde waarde heeft op het gebied van cultuur, educatie, economie, gebiedspromotie en sociaal- maatschappelijk.

Gelet op de uitkomsten van het onderzoeksrapport van LawsonLuiten

Besluit:

1. Besluit, aansluitend op scenario 2 uit het onderzoeksrapport van LawsonLuiten, gedurende twee jaar startend in 2018 een jaarlijkse overbruggingsbijdrage van € 90.000,- + een jaarlijkse bijdrage van € 60.000,- voor versterking van de zakelijke functies beschikbaar te stellen aan het NZS uit de reserve Ontwikkeling Kernen, waaraan minimaal de volgende afspraken verbonden worden;
 - a. Gewerkt moet worden aan het goed neerzetten van de zakelijke functies zoals in het rapport benoemd;
 - b. Het museum voert zelf ook bezuinigingen door;
 - c. Het museum treedt in overleg met de gemeente over de financiële uitgaven per jaar;
 - d. Het geld dient niet aan extra nieuwe projecten of aankopen besteed te worden;
 - e. Gedurende de periode tot aan de vaststelling begroting 2020, vindt een evaluatie plaats om de verbeteringen te kunnen laten zien en het vervolgtraject vast te leggen;
 - f. De prestatieafspraken 2018 en 2019 die tussen de gemeente Krimpenerwaard en de Stichting Nederlands Zilvermuseum Schoonhoven zijn gemaakt (amendement A18-18)
 - g. Elk halfjaar vindt een evaluatie plaats en deze worden door het college van B&W ter bespreking aan de raad voorgelegd (amendement A18-16);
 - h. Indien de resultaten van het verbetertraject na een jaar onvoldoende blijken te zijn en ook voor het tweede jaar niet haalbaar, kan de gemeenteraad op dat moment besluiten de extra gelden voor het tweede jaar niet of pas na nieuw gemaakte afspraken ter beschikking te stellen (amendement A18-16).
2. Besluit om de periode van twee jaar te gebruiken om cultuurbeleid voor Krimpenerwaard breed te ontwikkelen. En daarnaast een integraal ontwikkelingsplan binnenstad Schoonhoven voor te leggen waarmee de culturele en fysieke positie van de binnenstad Schoonhoven wordt versterkt, dit gekoppeld aan de pilot omgevingsplan binnenstad Schoonhoven. Op basis hiervan wordt na tijdige evaluatie een structurele oplossing voor het Zilvermuseum voorgelegd aan de raad.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 10 juli 2018,

de griffier,

drs. K.E. Driehuijs

de voorzitter,

mr. R.S. Cazemier